

Punten bij de Parasja: Balak – Het mysterie van Pinehas

Welkom bij een nieuwe aflevering van Punten bij de Parasja— korte gedachten bij het wekelijkse Torah-gedeelte.

De parasja van deze week heet Balak en loopt van Numeri 22:2 tot Numeri 25:9.

Dit Torah gedeelte vertelt het verhaal van Balak, die Bileam inhuurde om Israël te vervloeken. We lezen ook het verhaal van de pratende ezel van Bileam en hoe hij Israël zegende in plaats van ze te vervloeken. De parasja eindigt met het verhaal over Israelitische mannen die afgoderij en ontucht plegen met de dochters van Moab en Midian. Daarna stopt Pinehas de plaag onder de mensen door een van de paren te doden die betrokken was bij de heidense aanbidding.

We kunnen veel zeggen over dit Torah gedeelte. Vandaag gaan we het hebben over het mysterie waarom God de actie van Pinehas goedkeurde.

In deze parasja lezen we hoe Balak, de koning van Moab, de profeet Bileam inhuurde om de Israëlieten te vervloeken. God stond echter niet toe dat Bileam Israël vervloekte, omdat God Israël had geroepen om gezegend te zijn. De engel van de Heer houdt Bileam tegen als hij onderweg is om Israël te vervloeken. Hij beveelt hem alleen de woorden van de Heer te spreken en Israël te zegenen.

Nadat Bileam Israël zegent, doet zich - schijnbaar uit het niets - een incident voor dat begint in hoofdstuk 25. We zien dat Israël ontucht pleegt met heidense vrouwen en offert aan valse goden. Om erachter te komen wat er is gebeurd tussen de zegen van Israël door Bileam en deze afgoderij van Israël, moeten we verdergaan naar Numeri 31:16. Daar krijgen we een beetje meer inzicht:

Numeri 31:16

Zie, zij waren **door de raad van Bileam** voor de Israëlieten de aanleiding tot trouwbreuk tegen de HEERE, in het geval van Peor, waardoor de plaag kwam onder de gemeenschap van de HEERE.

Omdat Bileam Israël niet zelf kon vervloeken, adviseerde hij de Moabieten om hun vrouwen te sturen om de Israëlieten te verleiden tot overspel en afgoderij, zodat Israël een vloek over zichzelf zou

brengen!

Aan het einde van ons Thoragedeelte lezen we dat Mozes en de rest van het leiderschap bij de ingang van de tent van ontmoeting zaten. Ze huilden over alles wat er gebeurde. Dan, *voor de ogen van iedereen*, doet een Israëlitische man aan heidense aanbidding door zich in te laten met een Midianitische vrouw! Op dit punt treedt Pinehas op:

Numeri 25:7-8

Toen Pinehas, de zoon van Eleazar, de zoon van de priester Aäron, dat zag, stond hij op uit het midden van de gemeenschap, nam een speer in zijn hand, ging achter de Israëlitische man aan het slaapvertrek in, en doorstak hen beiden, zowel de Israëlitische man als de vrouw, door hun buik. Toen werd de plaag over de Israëlieten tot stilstand gebracht.

Pinehas doodde dus de man en de vrouw die betrokken waren bij deze afgodische daad en daardoor keerde de toorn van God van het volk af. Aan het begin van het Torah-gedeelte van volgende week zien we dat God Pinehas hiervoor beloont! Pinehas krijgt een verbond van vrede en een verbond van eeuwig priesterschap.

Dus wat is hier aan de hand? Waarom is God blij met wat Pinehas deed? Pinehas handelde immers helemaal buiten het kader dat God zelf had gegeven voor omgaan met zaken waarop de doodstraf stond? Vergeet niet dat de Torah gebiedt dat er rechters moeten zijn om in dergelijke zaken recht te spreken. Het was aan hen om de straf uit te spreken. In de Bijbel is de doodstraf een zeer ernstige zaak, die niet zomaar wordt uitgevoerd.

Maar Pinehas gaat volledig om het wettige proces volgens Torah heen! Zonder de rechters te raadplegen, voert Pinehas de doodstraf op het koppel zelf uit! Hij fungeert als rechter, jury en beul. Waarom keurt God deze daad goed? Hoe zit het met het verschuldigde proces? Hoe zit het met het juridische protocol dat God heeft gegeven?

Laten we eerst enkele feiten vaststellen om enig licht op deze situatie te werpen:

1. De Midianitische vrouw werd naar *de Tent van Ontmoeting* gebracht om deel te nemen aan heidense aanbidding waarbij overspel hoorde. Hoe weten we dat? Omdat er in Numeri 25:6 staat dat dit gebeurde voor de ogen van Mozes en de vergadering van Israël die "huilden in de ingang van de Tent van Ontmoeting."
2. Bovendien staat er in de tekst dat Pinehas de "kamer" binnenging waarin hij hen doodde. In de meeste Nederlandse vertalingen staat "tent". Er zijn ook vertalingen waar men spreekt over 'binnenkamer'. Hoe dan ook, veel geleerden hebben gesuggereerd dat het echtpaar de daad uitvoerde in het heilige deel van de Tabernakel en daar het heidense vruchtbaarheidsritueel uitvoerde!
3. Volgens de Thora mochten alleen priesters in de buurt van het Heiligdom komen. En er wordt inderdaad specifiek geboden dat alle niet-priesters die in de buurt komen gedood moeten worden (Numeri 3:10).

Dus we kunnen het volgende concluderen. In alle andere gevallen waarop de doodstraf staat, moeten de rechters oordelen over de vraag of een leven al dan niet moet worden genomen. Maar in de Tabernakel zijn de priesters de rechters. Dus de veroordeling is in hun handen, omdat zij de enigen zijn die daar jurisdictie hebben. En zoals de tekst aangeeft, was Pinehas een zoon van Eleazar, een zoon van Aaron. Een priester.

Dus in tegenstelling tot Nadab en Abihu, krijgt dit paar te maken met de onmiddellijke toorn van God omdat zij vreemd vuur brachten in Zijn tegenwoordigheid. Gods instrument van oordeel was in dit geval Pinehas.

Bedankt voor het lezen van deze Punten bij de Parasja